

NOTAT

Optimalisering av friluftstøya i Lysakerfjorden.

v/Ellef Ruud, Bærum kommune, 7.mai 2020

Det er gjort en omfattende kartlegging av natur- og miljøkvaliteter på land og i sjø, samt forurensningsforhold, slik det framgår av reguleringsplanens vedlegg. Arbeidene er gjort både med basis i foreliggende datagrunnlag, og befaringer i marken og prøvetaking og videokjøring i sjøområdene. Med ferske erfaringer fra utfyllingsprosjektet på Kadettangen i Sandvika sitter kommunen med god kompetanse som vil sikre gjennomføring av tiltaket på en god måte.

1. Dagens foreslåtte plassering av fyllingsareal er lagt som foreslått i planområdet på grunnlag av de geotekniske vurderinger. Lysakerfjorden har til dels store dyp som gir behov for omfattende motfyllinger. En grunne på ca – 10 m gir et solid støttepunkt for å redusere omfanget, og dermed kunne korte ned på anleggsperioden ved at noe mindre mengder er påkrevet. Dette gir noen økte utfordringer i forhold til anbefalinger etter konfliktvurderinger om natur og miljø.
2. De sårbare naturverdiene på land er vil bli skjermet gjennom styrt ferdsel. Dette er en anerkjent metode med etablering av stier og opplysningsskilt, noe som anvendt både på Fornebulandet og Kalvøya med gode erfaringer. Hele formålet med tiltaket er jo å etablere gode og tilgjengelige sjønære friluftsområder for en økende befolkning på Fornebu og Osloområdet for øvrig. Om tiltaket vil framstå som en øy med broadkomst eller halvøy vil bli avklart gjennom kommende detaljprosjektering.
3. De naturverdiene som påvirkes under vann er mer diffuse og vil bli kompensert med avbøtende tiltak, om flytting av ålegressenger og etablering av fastbunnsformasjoner for algevekst og ulike sjødyrhabitater.
4. Prosjektet vil arronderes slik at det etableres flater for oppbygging av ålegressenger som gir en positiv miljøvirkning på fisk og vannmiljø. Dette kan lykkes om det er kontroll på næringsbelastning og vannutskiftning da ålegress ellers fort blir gjengrodd av alger om forholdene er suboptimale eller dårlige. Ytterligere strømmålinger vil være aktuelt for å gi sikrere grunnlag for utforming.
5. På yttersiden av utfyllingsområdet kan også grove strukturer/hardbunn skape gode skjulområder for hummer og øvrige krepsdyr.
6. På hardbunnbiotopene forventes at det etableres brunalgevariasjoner som er gunstig for fisk, eks. sagtang ned mot dypere vann. Hardbunn er en mangel i Oslofjorden så disse fyllingene kan faktisk tilføre noe her.
7. Plasseringen utgjør forventelig en påvirkning på vannkvaliteten i Fornebubukta. Fornebubukta har en moderat økologisk tilstand pga næringsbelastning og dårlig tilstand pga miljøgifter i sediment. Tiltaket vil tildekke forurenset sediment og således fjerne spredning fra det overfylte arealet og gi en positiv effekt.
8. Det vurderes om det er mulig å forskyve tiltaket noe sørover og hvordan en eventuell kanal kan bidra til økt vanngjennomstrømning.

9. Punktutslipp inne i Fornebubukta som ble avdekket under forberedelser til tiltaket må kartlegges nærmere og saneres. Fornebubanens utslippstillatelse er allerede besluttet å ledes ut på dypere vann.
10. Tilstrekkelig vannutskifting må etterstrebes ved korrekt utforming av utfyllingen (som er vannpermeabel). Ytterligere vurderingsgrunnlag på vannstrøm er under bestilling.
11. Vannstrømmen i området styres hovedsakelig av vindkrefter(bølger), deretter noe av ferskvannstilførsel fra Lysakerelva, horisontal strøm som følge av temperatur og salinitet før tidevann som her utgjør 28 cm i middelverdi.
12. Kvantitative data (ADCP-målinger av vannstrøm gjennom en sommersesong), kan danne grunnlag for modellering og gi et endelig beslutningsgrunnlag for utforming av tiltaket. Kunnskapsgrunnlaget er et viktig prinsipp i naturmangfoldloven sammen med best tilgjengelige teknikk og løsning. Vannstrømmålinger og modellering av vannstrøm basert på scenarioet for fylling og kanalplassering må til for en forsvarlig løsning.
13. Teknisk sett så kan en pumpe sørge for vannutskiftningen inn mot Fornebubukta. Men dette er ikke en bærekraftig løsning da det sannsynligvis vil være behov for pumping i all framtid.
14. Friluftsområder på land må gjøres attraktive (krav til landskapsplan før igangsettingstillatelse) samtidig som nye biotoper under vann vil øke kvaliteten på området som helhet. For å lykkes med dette, må prosjektet treffe riktig med fyllingsplassering, eventuell utforming av kanal(bredde og dybde) og overflatesubstrat.